

2. számú sajtóközlemény
2015. június 23.

Kipróbálás alatt a “Felelősségteljes Kutatás és innováció” átalakító ereje: egy lehetőség a jobb innovációra valamint a tudomány és társadalom közötti szorosabb kapcsolat kialakítására

Az “RRI Tools” elnevezésű európai projekt azért jött létre, hogy minél több érdekelt csoport bevonásával közösen járuljon hozzá a Felelősségteljes Kutatás és Innováció mint szemléletmód és cselekedet kialakulásához és elterjedéséhez (Responsible Research and Innovation – RRI). Az RRI szempontok figyelembe vétele és alkalmazása mind a tudomány és üzleti szféra számára lehetőségeket hordoz magában - derült ki a projekt konzorciuma által 27 európai régióban szervezett regionális konzultációk eredményeként. A rendkívül mozgalmas műhelymunkákon egész Európából jelentős létszám, mintegy 411 fő aktív hozzászólása és véleménye képviselte az egyes érdekelte csoportokat, úgy mint kutatókat, üzleti és ipari partnereket, szabályozásért felelős partnereket, civil szervezeteket és oktatási intézményeket.

A workshopok keretében a résztvevők megvitatták az RRI hatásait, többek között milyen lehetőségeket és akadályokat látnak a megközelítés előmozdításában, továbbá megosztották az RRI eszközök megvalósításához kapcsolódóan felmerült ötleteiket és gyakorlati intézkedési javaslatokat. Ennek a pánerópai konzultációnak az eredménye került bemutatásra 2015. április 23-án, az “RRI Tools Hubs” találkozó keretében a Ciencia Viva tudományos múzeum Tudás Pávilonjában, Lisszabonban.

Magyarországi regionális konzultációnak tavaly ősszel Győr városa adott otthont a MOBILIS Közhasznú Nonprofit Kft. szervezésében 16 fő képviselőjében, köztük cég- és intézetvezetők is megjelentek.

A különböző országokból érkezett résztvevők számos **lehetőséget** azonosítottak, melyek az RRI gyakorlatok, folyamatok és kultúrák adaptálásából származhatnak. Hangsúlyozták, hogy az RRI gyakorlati alkalmazása jó lehetőség a tudomány és társadalom egymáshoz közelítésére és a jövőbeli viták kiküszöbölésére. Felhívták a figyelmet arra az RRI-ben rejlő lehetőségre is, amely fejleszti a tudomány kulturális vonatkozásait és a tudományos karrierlehetőségeket a tudósok társadalmi szerepvállalásának kiterjesztésével, valamint a problémaorientált kutatások támogatásával; ezen felül a társadalom számára hasznos újításokat, új piaci lehetőségeket, növekvő versenyképességet és kreativitást eredményez a szélesebb alapokon nyugvó problémák kezelése és az új társadalmi-gazdasági hálózatokba történő bekapcsolódás. A résztvevők hangsúlyozták: az RRI eredményeképpen létrejövő, az elkötelezettebb polgároktól származó demokratikus előnyöket és a kutatásból és a gyakorlati alkalmazás összekapcsolásából eredeztethető növekvő tudást is.

Az RRI céljainak elérésében érzékelt főbb **akadályok** – az attitűdök, tudás, képességek és erőforrások – részben a megértés hiányából származott, hogy mit is jelent az RRI az érintett szereplők számára, a változással szembeni ellenállásból és a rövid távú célok és gazdasági előnyökre való fókuszálás tendenciájából a kutatás, az innováció és a szabályozás terén. A tudományos fejlesztés bizonytalansága és nehéz tervezhetősége is szóba került, mivel ez nagyban megnehezíti a tudományos eredmények tervezését és kontrollját. A résztvevők hangsúlyozták még a hálózatosodási lehetőségek hiányát is az egyes szereplői körökön belül és között, az idő, a pénz, a munkaerő és az infra-

strukturális hiányosságokat éppúgy, mint szakértelem és a RRI megvalósításához szükséges tréningek, képességek hiányát, mint például a kommunikációt a tudósok esetében.

Általában véve, amíg a legtöbb érintett szereplő megfelelően tiszta képpel rendelkezik a közéleti részvétellel kapcsolatban, addig meglehetősen keveset tudnak az RRI egyéb aspektusairól.

A Felelősségteljes Kutatás és Innováció **ötleteinek** szélesebb körben való hasznosítása érdekében a résztvevők az RRI minden érintett számára érthető meghatározását javasolták, ami világos és általános az érintett szereplők számára, miközben – ezzel egyidejűleg – egy koncepciót is létrehoz a különböző érintettek számára: lehetőséget biztosítva a hálózatosodásra, az érintettek közötti kapcsolatok kiépítésére, oktatási anyagok és iránymutató dokumentumok készítésére miként kell az RRI-t “használni”. Más javaslatok is születtek: az erkölcsi, a jutalmazó és támogató a kutatók számára, hogy figyelembe vehessék a kutatásaik következményeit, reagálhassanak a társadalom igényeire és a társadalmilag elvárt eredményekre a kutatások kezdetekor beleértve az etikai és kommunikációs képzéseket a kutatói pályára készülő diákok esetében és az RRI szervezeti struktúrákba történő beágyazására a meglévő startégiákba, szakpolitikákba és szabályozásokba történő integrálásával.

A megállapításokkal kapcsolatos további részletek egy négyoldalas rövidített összefoglalóban és teljes terjedelemben is elérhető “Jelentés az RRI európai gyakorlatában érintett szereplők szükségleteinek és korlátainak elemzéséről” című dokumentumban.

Legyen jól informált:

Az RRI elveinek alkalmazásához használható első RRI eszköztárat a www.rri-tools.eu együttműködési platform honlapon tesszük közzé 2015 novemberében. Nyitott lesz minden együttműködni kívánó partner számára, akiket szívesen látunk a meglévő eszközök véleményezésére és újak hozzáadására.

Legyen naprakész az RRI eszköztárával kapcsolatosan és regisztráljon az RRI eszköztárának hírlevelére, amit alábbi linkek keresztül megtehet: <http://www.rri-tools.eu/register>

Kövesse az RRI eszköztárat:

- Facebook-on: <http://www.facebook.com/RRI.Tools.Project>
- Twitter-en: <http://twitter.com/RRITools>
- LinkedIn-en: <http://www.linkedin.com/groups/RRI-Tools-Fostering-Responsible-Research-8111498>

De kapcsolatba léphet a legközelebbi RRI infóponttal is az Ön országában. Nézze meg a 19 európai RRI infópontot itt: <http://www.rri-tools.eu/who-we-are>

Mi a Felelősségteljes Kutatás és Innováció (RRI)?

Az Európai Bizottság “H2020”-as keretprogramjának egyik rövidítése a “Felelősségteljes Kutatás és Innováció” (Responsible Research and Innovation - RRI) célja a kutatók, polgárok, szabályozásokat készítő, cégek és oktatók kooperációjának elősegítése a teljes kutatási és innovációs folyamat mentén, hogy hozzáigazítsa a kutatási eredményeket a társadalmi értékekhez és szükségletekhez. Az Európai Bizottság azért terjesztette elő az RRI-vel kapcsolatos szándékát, hogy egyidejűleg szólítsa meg a nagy társadalmi kihívásokat (klíma, energia, szállítás, élelmiszerbiztonság, egészség, tár-

sadalom előregedése...) és a kutatásban és innovációs gyakorlatban jelenlévő hiányosságokat. További részletek: <http://www.rri-tools.eu/about-rri>

Mi az RRI eszköztár (RRI Tools)?

Az Európai Bizottság által a 7. keretprogramban (FP7) támogatott 3 éves futamidejű projekt (2014-2016), az RRI eszköztár végeredménye digitális erőforrások halmaza "RRI Toolkit", amely támogatja, oktatja, kommunikálja az RRI megvalósítását a Horizon 2020 programban. Az összes érintett szereplővel történő együttműködés egy olyan európai gyakorló közösséget hoz létre, amely biztosítja az eszköztár használatát, fejlesztését és bővítését a spanyol "la Caixa" Alapítvány vezetésével 30 európai országból származó 26 konzorciumi tag támogatásával

Bővebb információ: <http://www.rri-tools.eu/>

Kapcsolat:

Jean-Pierre Alix (jean-pierre.alix@euroscience.org) and **Alexia de Harnbure** (communication@rri-tools.eu)